

Ett fynd af fossil Trapa natans i västra Värmland

Lennart von Post

To cite this article: Lennart von Post (1915) Ett fynd af fossil Trapa natans i västra Värmland, Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar, 37:4, 343-343, DOI: [10.1080/11035891509443522](https://doi.org/10.1080/11035891509443522)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035891509443522>

Published online: 06 Jan 2010.

Submit your article to this journal [↗](#)

Article views: 4

View related articles [↗](#)

Ett fynd af fossil *Trapa natans* i västra Värmland.

Under den förra sommaren påbörjade revisionen av jordartskarteringen å kartbladet »Säffle» fann undertecknad nära V. stranden af sjön »Sjön» S om gården Bunäs i Kila socken en ny förekomst af fossila *Trapa*-frukter, f. ö. den första, som påvisats i denna del af vårt land.

Fyndet gjordes vid undersökning af det genom landhöjningen torrlagda deltat till bäcken, som förbi St. Backa från väster rinner ut i »Sjön». Under den egentliga deltaaflagringen, en c:a 2 m mäktig strömskiktad bädd af sand och mjäla, nederst med svämtorffinlagringar innehållande bl. a. *hasselknötter*, frukter af *Alnus glutinosa*, *Cornus sanguinea*, *Rhamnus frangula* och *Tilia europæa* samt frön af *Iris Pseudacorus*, träffades *Trapa* på en begränsad nivå i de något gytjtiga, af kraftiga *Nuphar*-rhizom genomdragna och rikt *Potamogeton*-förande öfversta partierna af en c:a 6 m mäktig, lerig sand. Såsom en systematisk undersökning af traktens lösa aflagringar gifvit vid handen, tillhör denna sand en grupp sediment, som afsattes i Vänern under den tid denna i följd af den postglaciala landsänkningen täckte betydande områden, hvilka nu ligga upplyftade under dess yta. »Den postglaciala Vänergränsen», hvilken jag följt till Vänerns utlopp och kunnat konstatera vara ekvivalent med *Litorina-Tapes*-gränsen, är utskuren i moränsluttningen omedelbart V om *Trapa*-fyndplatsen c:a 64 m ö. h. eller 19,5 m öfver Vänerns nutida högvattenlinje. Deltaytan ligger i medeltal 57—58 m ö. h. eller 13,5 m öfver Vänerns högv.-y. Deltaytan ligger alltså på c:a 70 % af den postglaciala Vänergränsen. Då denna, som sagt, befunnits motsvara *Litorina*-gränsen, faller alltså det *Trapa*-förande lagrets bildningstid till öfvergången mellan atlantisk och subboreal tid, och *Trapan* blir i det närmaste likåldrig med den närmast belägna af hittills upptäckta förekomster nämligen Tärnsjö mossen i västra Närke [se v. POST i G. F. F. 31 (1909), s. 684].

Trapa träffades å tvenne punkter inom Bunäs-deltat. Samtliga iakttagna frukter tillhöra *forma coronata*. De äro af en kraftig typ men med spensliga, rakt utstående öfvertornar och svagt nedåtriktade, stundom felslagna undertornar.

I *Trapa*-lagret träffades bäfvergnagda pinnar samt »bäfvertuggor», d. v. s. 1—1,5 cm vida, väl begränsade, runda, något tillplattade anhopningar af små, skarpt afskurna ved- och barkfragment.

LENNART VON POST.